

BÍLÍ BARONI

...napsal Jiří Kučera,
ilustrace Petr Urban!

NA HRANICE NIKDY VÍCE

Bílí baroni II.

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na

www.xyz.cz

www.albatrosmedia.cz

x·y·z

NAKLADATELSTVÍ

Jiří Kučera

Bílí baroni II. – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2019

Všechna práva vyhrazena.

Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA a.s.

JIŘÍ KUČERA
BÍLÍ BARONI
NA HRANICE NIKDY VÍCE

ILUSTRACE PETR URBAN

Svou knihu věnuji
všem vojenským lékařům...

BÍLÍ BARONI

© NAKLADATELSTVÍ XYZ, 2019

© Jiří Kučera, 2019

Illustrations © Petr Urban, 2019

ISBN tištěné verze 978-80-7597-452-5

ISBN e-knihy 978-80-7597-480-8 (1. zveřejnění, 2019)

Když na to zpětně koukám, fakt nevím, proč jsem šel já – obyčejnej kluk Michal Kunc – na vojenskou medicínu do Hradce, když jsem měl rád spoustu věcí, ale vojnu ne.

Uniformy se mi nelíbily, nesbíral jsem odznaky a nehrál si na vojáky. Při dětských hrách jsem nechtěl být Rus ani partyzán, dokonce ani Vinnetou ne. Nechtěl jsem být ale ani kosmonaut, popelář nebo prezident. Co mi však paměť sahá, chtěl jsem být filozof nebo doktor, ale spíš doktor. Slyšel jsem totiž, že bílý plášť je nad žezlo králů, zatímco filozofové zhusta končí blbě. Jako doktor bych měl navrch nad bližními, kteréžto pomyslení mi velmi konvenovalo.

Má volba vycházela i z otcova prohlášení, že jsem línej a levej na obě ruce, takže musím študovat, abych nechcíp hlady, což se později ukázalo jako hrubě mylná premisa, protože jsa doktorem, makal jsem jako šroub, a ještě ke všemu půl života za půl darma, přičemž jsem neustále slyšel, že bych za to měl být nekonečně vděčný největším lemplům v historii.

Za mé nedětské zájmy mohlo astma, jemuž se tenkrát u nás kulantně říkalo chronická bronchitida. Na vině byl sirnatý vzduch, který

jsme tehdy dýchali na severu Čech všichni. Prostonal jsem celé zimy, a měl jsem tudíž čas přečíst matčinu knihovnu, zvláště když v televizi dávali jen „Školu pokrokových zkušeností“ nebo akční reportáže z budování ropovodu Orenburg, jež mi přišly děsné, ačkoliv jsem jiné pořady nepoznal. Nezaujaly mne ani přímé přenosy ze strhujícího boje o zrno, jimiž jsem rovněž intuitivně zhrdl.

Matka měla jako ředitelka školy knihovnu plnou marxisticko-leninských spisů (které se snad tenkrát fasovaly na metry). Jako bonus tam byly Palackého *Dějiny národu českého*. Číst se nedalo ani jedno!

Filozofem jsem se zprvu chtěl stát proto, abych napsal něco, co by se číst dalo. Při jedné obzvlášť těžké bronchitidě jsem ve dvanácti letech z nudy přečetl Marxův *Kapitál*. Nebudete mi věřit, ale to, co tam ten člověk psal, se mi nezdálo už tenkrát. Nabyl jsem dojmu, že to nemůže fungovat.

Obzvlášť silně mne iritovaly Marxovy abstrakce, vychytrale používané, aby mu teorie štymovaly. Bylo to, jako když se fixluje v kartách. Když se Marxovi něco nehodilo do krámu, prostě to ignoroval, takže mu to nakonec vždycky nějak teoreticky vyšlo – teoreticky ano.

Jenže to je týž princip, jako kdyby fotbalový trenér připravoval taktiku zápasu s tím, že v soupeřově týmu nebude hrát vynikající střední útočník a v bráně stát jejich fenomenální gólman. Pak snadno usoudíme, že nemůžeme prohrát, a s klidem vsadíme balík na vítězství svého týmu. Ve skutečnosti ovšem tihle borci v soupeřově mužstvu hrají, nemluvě o tom, že od poslední jsou na naše hráče pěkně nasraní za sérii zákeřných faulů. Takže v praxi dostaneme kotel a na sázkách proděláme majlant.

Přesně tenhle pocit jsem měl z Marxova *Kapitálu*. Když jsem se na to ptal matky (tenkrát jsem si myslel, že ví všechno), znepokojeně se

na mne podívala a pravila, že jsem na tyhle věci ještě malej a ať si jdu si uklidit pokoj. Záhy jsem pochopil, že matka Marxe nečetla (stejně jako většina funkcionářů strany).

Kdybych tenkrát v knihovně našel Patočku nebo Sartra, mohl se ze mne stát filozof. Ovšem mít v šedesátých letech v knihovně jiné filozofy než Lenina a Marxe znamenalo koledovat si o malér, a to matka nechtěla, protože byla taková doba, a protože byla nejmladší ředitelkou školy v kraji. A po uznání a kariéře touží každý, přičemž na režimu zas tak nesejde.

Mnohem později, když už jsem pobral rozum a začal ho svévolně používat, jsem seznal, že dělnictvo vyzbrojené filozofií prošpikovanou lišáckými abstrakcemi jako ementál dírami nemůže dopadnout dobře. Umínil jsem si tedy, že se nikdy nestanu proletářem. Už proto, abych nemusel nikomu nic diktovat.

Byla taková posraná doba, a proto jsem nemohl jít na normální medicínu, jelikož jsme neměli na úplatek, jenž byl pro přijetí stejně nutný jako maturitní vysvědčení. Iritovalo mne, že prachy na úplatky měli pologramotní vedoucí kovošrotu, řezníci a pinglové, kdežto my ne, přestože byla matka funkcionářkou strany – byť lehce kverulující – a otec aktivně praktikující soustružník.

Rodiče tehdy vystrachali v příbuzenstvu na Slovensku vojenského doktora (který přislíbil protekci) a teta se navíc v lázních sčuchla s lemplovitým majorem v záloze, jenž se prsil konexemi na vojenské královéhradecké medicíně. Rodiče tudíž zvolili cestu nejmenšího odporu, po níž se ovšem nevydali sami, nýbrž na ni zbaběle vyslali mne. Po létech se ukázalo, že oba potenciální přímluvci měli konexe maximálně tak v Narpě při shánění hajzlpapíru.

„Na vojně na tebe dohlídnou, aby ses neflákal po hospodách,“ pravila matka, což byla stejná blbost, jako že jsem levej na obě ruce.

Navíc to od nich bylo farizejské, protože jestli mne někdo vedl k domácím pracím, lásce k vlasti a pití, byla to rodina. Obzvlášť pak otcova volyňská část naší rodiny si bez kalíšku vodky neuměla život představit, i když bratři Slováci ze strany matčiny uměli vzít za fľašu borovičky taky pěkně.

Na vojenskou medicínu jsem se dostal bez protekce, přestože můj výkon z fyziky byl tristní a tělocvik přímo komický. V té době se však hodně koukalo na příslušnost ke straně a já ve straně byl.

Do partajního lůna jsem byl zavlečen ještě na střední, což byl trest za vyznamenání u maturity. Gympl totiž potřeboval splnit kontingent kandidátů strany z řad studentů, aby se neřeklo, že do tý protekční partaje berou jen blbý policajty a vychcaný netáhla, co chtějí povýšit na mistra ve fabrice na mucholapky.

Myslím však, že jako nebezpečně štouraví inteligenti jsme skalním komunistům lezli v jejich petrifikovaný partaji na nervy, protože jsme měli pořád nějaký naivní dotazy, jako proč se u nás pořádají pompézní oslavy VŘSR, když nejsou prachy na umělý ledviny pro dělníky, nýbrž jen pro zasloužilé členy strany, zatímco ostatní jsou odsouzeni k pomalému chcípání a ještě musí poslouchat, jak na prvním místě našeho snažení je člověk. Nebo proč se na Západě už dvacet let dělají bypassy a transplantace srdce, zatímco u nás si doktoři dávají stupidní závazky, že si kupříkladu vezmou do socialistické péče zanedbanou zeleň ve špitále (místo aby o víkendu hráli golf a za prachy farmaceutických firem se opíjeli na lékařském kongresu jako všichni slušní lékaři na Západě a o zeleň se starali dělníci, kteří jsou placeni líp než doktoři).

Taky jsme chtěli neukázněně cestovat do kapitalistické ciziny, nebo aspoň do Jugoslávie, což simplexní skalní soudruzi nepobírali, protože

do chřtánu kapitalistické hydry chce přece jen hazardér, jenž riskuje, že ho v Německu hladem šílení nezaměstnaní snědí s eintopfem!

Od kolébky jsme slýchali, že vidíme a dýcháme díky straně, že se máme tak, jak se máme, rovněž díky straně (což byla ovšem bohužel naprostá pravda) a že voda teče dolů jen díky Sovětskému svazu, takže v nás zákonitě zakořenil iracionální, nicméně mohutný pocit vděku.

Se vstupem do KSČ jsem tudíž neměl žádný morální problém. Vágní historky o jakési Horákové (která se mi navíc v dětství pletla s chytrou horákyňí), vraždách duchovních a rozkulačování se k naší generaci totiž donesly pouze formou hospodské ústní slovesnosti.

Když mi bylo tedy ředitelem gymnázia naznačeno a poté mojí matinkou explicitně řečeno na plnou hubu, že pokud odmítnu stranickou kandidaturu, mohu se s medicínou rozloučit, bylo vymalováno – už jsem tam byl a stal jsem se předvojem jako v té době spousta naivních lidí!

V prváku na vojenské medicíně se mne pak zmocnil fanatický politruk Šourek, pro své charakteristické fyziognomické a povahové vlastnosti všeobecně posluchači nazývaný „Ušatá píča“, který se ze mne snažil v ideologické výhni nekonečných schůzí a marxistickoleninské přípravy ukout pevného svazáckého a posléze i stranického funkcionáře. Dlužno konstatovat, že výše uvedenou výheň jsme ochlazovali pivem tak vydatně, že se mu to nepovedlo nejen u mne, ale prakticky u žádného z posluchačů, zvaných řepy z JEPu, z nichž systém do konce studia udělal trestuhodně laxní straníky (vesele inklinující k buržoazním manýrům).

U některých naivních kolegů se sice lehká bolševická konverze objevila, ale jen v náznacích. Jakmile totiž někdo začal jevit známky

přílišné uvědomělosti, dostalo se mu od ostatních takové míry šířivé ostrakizující kritiky, že se raději rychle vrátil zpět na naši pivní nihilistickou úroveň, jež byla charakterizována nenávisí ke všemu stupidnímu, khaki, direktivnímu a oficiálnímu – prostě ke všemu vojenskému a socialistickému, což bylo u budoucích vojenských lékařů – přiznejme si – docela na pováženou. Bylo to stejné, jako kdyby se skandinávskému rybáři eklovaly ryby.

Už samotný dlouhý a krkolomný název VLVDÚ JEP – Vojenský lékařský výzkumný a doškolovací ústav Jana Evangelisty Purkyně (jemuž se stejně říkalo jen vojenská medina nebo ústav) –, nositel Řádu práce, dával tušit, že studium na něm bude náročné – což bylo – především na játra.

Náčelník ústavu generál profesor Vaňásek na začátku studia nostalgicky vzpomenu, že studium medicíny již není, co bývalo, neboť dopracovat se v minulosti k doktorátu znamenalo přeplavat především moře piva. Abychom uznávanému šéfovi udělali radost, pilně jsme tradici obnovovali, což se nám podařilo natolik, že řada absolventů na to dojela, takže náčelník ústavu mohl být, myslím, spokojený. Kupříkladu takový Míša Krejčí se na alkoholickém poli snažil po vzoru kamikaze splnit přání profesora do té míry, až nakonec vinou chlastu skončil jako výše zmínění japonští idioti.

Podplukovník Šourek byl debil a vypravěč tklivých příběhů z naší revoluční historie. Svou tupostí dokázal udělat estrádu i z lidické tragédie. Tím, že jsem se jeho neschopnosti vyžvejknout se smál, až jsem na onom památném politickém školení mužstva spadl ze židle a připomocil se smíchy, jsem mu dal proti sobě do ruky trumf, jímž mne držel v šachu a přinutil vzít funkci předsedy stranické organizace ročníku, kteréžto ambice jsem původně vůbec neměl. Chtěl jsem

pouze vystudovat medicínu a vystřídat co nejméně sexuálních partnerů, aniž se zanesu dalšími aktivitami.

Některé návrhy se však neodmítají (o čemž by vám víc pověděl don Vito Corleone ze stejnojmenné vesničky na Sicílii a tohle byl v globálu tentýž systém). Stranická funkce mi však nebránila opíjet se dál s kamarády, zdrhat při bojové pohotovosti v zakázaném civilu nejen z kasáren, ale i z posádky, a vůbec neustále dělat věci, jež byly na štíru nejen se socialistickou morálkou, ale většinou i s trestním zákoníkem, na což jsem byl tehdy i po letech patřičně hrdý.

Pro kluky z ročníku jsem naštěstí nikdy nebyl stranickým bossem, nýbrž kamarádem z mokré čtvrti – Míšou Kuncem, na něhož byl spoleh, když bylo třeba vypíglovat nějaký průser. Jako tenkrát, když se Vráb s Vernerem zpili tak, že v náhlém pohnutí mysli počmárali na novém intru chodbu hákovými kříži. Tehdy jsem se projevil jako špatný předseda, neboť jsem je neudal – jak jsem měl v popisu stranické práce, ale profiloval jsem se jako „falešný kamarád“ a zručný malíř pokojů, neboť jsme s kamarádem Igorem Kéglem místo posilujícího spánku celou noc malovali chodbu, abychom odporné svastiky zakryli. Za odměnu mne kamarádi považovali za fajn kluka, což se dozajista povedlo málokterému stranickému funkcionáři.

Vzhledem k tomu, že jsem neměl strýčka na generálním štábu a coby straník jsem stál taky za pendrek, nemohl jsem očekávat, že bych někdy v budoucnu mohl jako lékař pracovat v některé z vyhlášených vojenských nemocnic.

Každý nemocný civilista měl štěstí, když se do vojenského špitálu dostal. Vysoká úroveň vojenských nemocnic byla ovšem dána tím, že vojenský felčar si teplého fleku ve špitále považoval a pracoval tak, aby nikoho z vrchnosti nenapadlo převelet jej zpět k motostřelecké-

mu útvaru v Uhlířských Janovicích či do jiného zeleného pekla, odkud se šťastlivci podařilo vydrápat a kam se nechtěl vrátit, ani kdyby si měl amputovat nohu v kyčli.

Ve vojenské nemocnici byly krásné mladé sestřičky, zatímco na ošetrovnách vojenských útvarů se vyskytovali pouze poďobaní líní zdravotníci, které si většinou chudák náčelník zdravotnické služby musel vyškolit z řezníků, asfaltérů a jiných proletářů, myslících jen na to, jak vychlastat líh z nedotknutelných zásob a proflákat vojnu s minimem pracovního nasazení.

Stávalo se – podobně jako v base –, že se lídrem ošetrovny stal největší gauner zdravotník, který nakonec buzeroval i samotného vojenského doktora. K tomuto jevu docházelo, když vojenský lékař byl intelektuál, patřící spíš na kliniku k mikroskopu, kde by vedl randomizovanou dvojité zaslepenou studii, než aby měl na krku zlotřilé zdravotníky (obligátně šmelící s léky), prochlastaný, leč marxisticko-leninsky zocelený důstojnický sbor a mančaft se šedesáti procenty morgošů a recidivistů (jak tomu běžně bývalo třeba v Boru u Tachova).

Poměry u útvarů a na ošetrovnách, jež měly být naším doživotním působištěm, byly strašlivé. Bylo zarážející, že jsme se to dozvěděli až během studia, a to jen šeptandou od útvarových lékařů, kteří se do rodného ústavu sjížděli resocializovat na občasná školení.

Vojenští náboráři nám tento detail ohleduplně opomněli sdělit. Nebylo divu, že jsme se pak na vojně cítili jako v pasti, což umocnil fakt, že nám byl desetiletý závazek během studia lstivě změněn na trvalý. Jen se tomu neříkalo doživotní nucené práce (což by bylo bývalo naprosto přesné), nýbrž eufemisticky „nový zákon“ (jenž byl ovšem pěkně nekřesťanský), ale bylo to nemlich to samé.

Důvodem byla skutečnost, že jakmile si vojenský lékař odkroutil desetiletý závazek, prchal do civilu, až se mu páčila kůže na patách, přičemž se mu vize doživotní práce na zapadlém venkovském obvodě zdála být procházkou růžovou zahradou. Tak došlo k tomu, že armádě jaksi začali chybět doktoři, kteří houfně dezertovali do socialistického civilu (jejž paradoxně vnímali jako ráj na zemi), místo aby nadále setrvali pod křídly matičky vojny a medili si na zimních cvičeních na Doupově nebo si vážili toho, že si na raketových střelnicích v Kazachstánu vyhřejí klouby a zdarma se seznámí s mnoha druhy štírů, jedovatých hadů, o místních stranických funkcionářích, loudících cigaretový a toaletní papír, ani nemluvě.

Vojenští lékaři totiž odjakživa anarchisticky tíhli k operačním sálům a odborným ambulancím. Dělali raději lumbální punkce než konspekty z Lenina, dávali přednost bílému plášti před maskáči, a vůbec se celkově projevovali spíš jako změkčilí buržoazní intelektuálové než hrdí obránci socialistické vlasti. To politrukům (kteří měli v armádě nad lékaři neomezenou moc i mnohonásobnou početní převahu) brázdilo jejich osvícená čela a zanechávalo hluboké vrásky. Byli si totiž setsakramentsky dobře vědomi, že se bez těch zsranejch doktorů neobejdou – ač by strašně rádi.

Zánět hemoroidů však kupodivu mohl postihnout i řiť náčelníka pro věci politické, jakkoliv studoval v Moskvě. Když pak takový plukovník s akutní hemoroidální atakou nebyl schopen jet do vojenského špitálu ani ve své pohodlné služební volze a u útvaru nebyl vojenský lékař, musel vzít funkcionář zavděk civilním praktikem. Zde však byl v čekárně pouze řadovým čekajícím pacošem, aniž mu kdokoliv z dělnické lůzy dal přednost (jako by nikdo neviděl blyštivé epolety, získané za tisíce hodin plodně prosezených na stranických aktivech pluku).

Rovněž tak civilní lékař přistupoval k frustrovanému plukovníkovi jako k obyčejnému smrtelníkovi a ještě koukal, jestli nekápne flaška. Ke všemu nemohl civilního obvodáka postavit do haptáku jako útvarového doktora poručíčka, jak byl zvyklý. Bylo tedy jenom správné, že armáda zatrhlá těm zatraceným felčarům úprk do civilu, když už vyštudovali za armádní prachy (zde se takový plukovník zpravidla rozčílil, jako by ty peníze vydělal o víkendech s ostatními politruky a nepocházely z daní skutečně pracujících lidí).

S přihlédnutím k těmto skutečnostem, o nichž jsem před vstupem na ústav neměl tušení, jsem v polovině studia raději změnil dres a přestoupil k Vojskům ministerstva vnitra – konkrétně k Pohraniční stráž. Bláhově jsem se totiž domníval, že od vnitra půjde snáz prchnout do civilu.

Draftoval nás tehdy náčelník zdravotnické služby PS major doktor Jonas, který oslovil několik posluchačů z našeho ročníku, mezi nimiž jsem shodou okolností byl i já.

Za nabídku k přestupu jsem vděčil kádrovému posudku, který jsem měl díky rodičům socialisticky ukázkový, neboť se nám úspěšně dařilo zatloukat, že část vzdálené rodiny jsou baptisté, z nichž někteří emigrovali po osmašedesátém do Kanady, odkud nám provokativně posílali každé Vánoce přání božího požehnání. Má ateistická matka to špatně nesla a říkala: „Že se na to ti pánbíčkáři radši nevyserou, ještě se kvůli nim kluk nedostane na školu.“

Myslím, že matku nepobuřovalo ani tak nabádání k čistému životu v Kristu jako přiložené fotografie luxusního domu a dvou aut, na něž se v Kanadě příbuzní zmožli (z pohledu socialistického člověka) v neuvěřitelně krátkém čase.

Rovněž jsme konspirativně tutlali existenci vzdáleného bratránka z Teplé, který upřednostnil kněžskou dráhu před budováním rozvi-

nuté socialistické společnosti, což svědčilo o tom, že neměl dobrou povahu. Navíc asi dost lpěl na rodinných vazbách, protože občas napsal, že by se na nás rád přijel podívat. Matka z toho byla na mrtvici a zvažovala přestěhování do brdských lesů.

Máti byla kariéerně nejmladší ředitelkou školy v kraji a partajní funkcionářkou, ovšem z aktivů se vracívala se slovy: „Nechápu, jak je možný, že tenhle bordel ještě funguje,“ což v mé mladé duši vyvolávalo bohapustý zmatek. Pouštěl jsem to však z hlavy, protože jinocha v období stoupající hladiny testosteronu zajímá kytara a obsah dívčích podprsenek (ten především) a já nebyl v tomto směru výjimkou, protože jsem v sobě měl nepochybně víc testosteronu než proletářského internacionalismu.

Otec byl veselý, pracovitý člověk, který měl rád společnost a kořalku. U soustruhu podával takové pracovní výkony, že kvůli němu neustále zpevňovali normy, za což ho spolupracovníci upřímně nenáviděli. Jeden rok dokonce získal titul nejlepšího pracovníka ve strojírenství. Byl odměněn diplomem podepsaným předsedou vlády Štrougalem, novými montérkami a velkou retušovanou fotografií u vchodu do fabriky, na níž vypadal jako debil na kortikoidech. Bylo mu to lhotejné, protože mu nešlo o vnější efekty, nýbrž o prachy. Když ještě uvážíme, že svého prvního banderovce zabil za války na Volyni ve dvanácti letech, kde také občas brigádně pohřbíval postřílené Židy do masových hrobů a zaháněl toulavé psy tahající z lesa lidské končetiny až na práh jejich stavení, je jasné, že ho nějaká zmršená fotka u vrátnice nemohla rozházet.

Kádrový posudek jsem měl tedy skvělý, takže nebylo divu, že mi Pohraniční stráž hodila lano. Vzal jsem v potaz, že vybavení jejich ošetřoven bylo nesrovnatelně lepší než u armády, a když se major

doktor Jonas ještě vytasil s reálnou šancí na pozdější práci v Ústřední vojenské nemocnici ministerstva vnitra, kde se léčili echt prominenti a kde byly k dispozici léky a přístroje, o nichž se mohlo pracujícím jen zdát, nebylo divu, že jsem převlékl dres.

Nadšeně jsem odložil kousavou armádní bundokošili s dlouhým rukávem a vakovité kalhoty a oblékl uniformu PS, ušitou z příjemných materiálů, a okamžitě se začal armádním kamarádům posmívat pro jejich pytlodní vzhled. Imponovala mi i revoluční možnost volit si oblečení podle aktuálního počasí. Dosud jsme byli zcela v moci velitele posádky, který poroučel větru a dešti tím, že určoval, kdy začalo léto a je možno odložit vojenský kabát s chlupatým límcem, v němž jsme se jinak pařili, i když venku bylo dvacet pět stupňů a slunce pralo jako ve Středomoří.

Často se potom stávalo, že jsme s kamarádem Igorem Kéglem a několika dalšími „šťastlivci“ šli v teplý jarní den přes Bono publico v lehké bundokošili s krátkým rukávem, zatímco kolegové armáďáci byli zapečení v teplých pláštích, vděční ovšem i za to, že jim velitel školního praporu plukovník Grund odpustil huňatou ušanku, kterou by on sám nejráději nosil celý rok včetně rekreace ve Varně.

Když nás major Jonas lámal k PS, neopomněl zdůraznit, že vojska Pohraniční stráže nejezdí na cvičení, neboť střeží hranici, a tudíž se nehnou z fleku. (Bystře jsem pochopil, že kdyby kupříkladu domažličtí strážci hranic odjeli na týden na Doupov, západní Čechy by se do oběda vylidnily, zatímco imigrační úřad v Horní Falci by měl hlavu ve větším pejru, než když jsme po válce vyháněli zákeřné německé děti a stařečky.)

Dále péesácký šéfarzt uvedl, že na brigádních ošetřovnách se vyskytují nejen zdravotáci, ale i sestřičky, a zdůraznil, že později mezi námi

bude vnitro vybírat lékaře pro naše zahraniční ambasády. Především vzhledem k této šokující informaci jsem neváhal a přestup k PS podepsal s triumfálním pocitem slepého kuřete, naleznuvšího tučné zrno.

Cestování bylo totiž něco tak exkluzivního, že šťastlivec, který dostal devizový příslib a navštívil dvakrát za život Jugoslávii, se již mohl považovat za weltmana.

Pokud bych si mohl svobodně vybrat (což byla tehdy naprosto teoretická, až kontrarevoluční představa), chtěl bych být lékařem na zaoceánské lodi, plavit se po světě a poznávat exotické ženy a nápoje. Jenže tehdy snad bylo snazší stát se letcem-kosmonautem. Moje v podvědomí zasutá touha po cestování, exhumovaná konkrétním Jonasovým příslibem práce v zahraničí, byla argumentem, který má dobrodružná romantická duše nemohla oslyšet.

Dlouho jsem pak žil ve značné euforii, neboť jsem si doopravdy myslel, že jsem s těma péesákama udělal životní terno. Mé nadšení však značně utrpělo útlakovou stáží u brigády PS v Budějovicích, jež proběhla v tak nemedicínsky bizarním duchu, že po ní jsem si již svým rozhodnutím změnit se v péesáka nebyl tak úplně jistý.

Tamní náčelník zdravotnické služby nás tehdy tahal po putykách a exhiboval ve výdrži v pití (jež byla ovšem monumentální). Rovněž demonstroval své dlouhé prsty při zásobování vlivných spoluobčanů nedostatkovým zbožím a léky, které získával podloudnými kanály z Rakouska. Přiznám se, že na jednu stranu mi to zvráceně imponovalo, protože náčelník Felcan si ze šmeliny dokázal udělat slušně prosperující soukromou živnost, a to přímo pod hlavičkou ministerstva vnitra. Na druhou stranu jsem měl mlhavý pocit, že pohraniční složky by právě takovým přeshraničním aktivitám měly bránit, čímž dostaly mé představy o PS první vážný šrám.

Spolustážisté byli ovšem náčelníkem uneseni, protože vojenských lékařů byla spousta, ale pornografické časopisy dokázal sehnat jen málokdo. Já jsem však zneklidněl, protože jsem seznal, že lékař u PS je v první řadě oficír, od něhož se očekává především plnění náročných úkolů při ostraze státní hranice, jež však mají pohříchu s medicínou společného jen pramálo. Nepochybně bylo známkou moci a velikášství PS, že si mohla dovolit držet houf doktorů medicíny k tomu, aby kontrolovali, zda mají vojáčky na pohraničních rotách suché kanady, zda nejsou posrané hajzly a zda nejsou děravé sítě proti mouchám na oknech v kuchyni, což mělo z jejich činnosti k medicíně asi tak nejbliž.

Byl jsem však mladicky entuziastický, takže jsem věřil, že silou své nevšední osobnosti dokážu na budoucím působišti zavedený stav změnit a prosadit, aby se lékař věnoval především léčení lidí a aktivitám s tím spojeným, jako jsou stáže v nemocnici a účast na odborných školeních, neboť jsem se bláhově a nevyzrále domníval, že jsem studoval právě proto.

Přiznám se, že jsem to v téhle době příliš neřešil, protože jsem poznal dívku, která z mé mysli dočasně vytěsnila nejen medicínu. Jedinou možností, jak tento stav změnit, bylo požádat ji o ruku, což jsem po vleklé tříměsíční známosti učinil.

Má krásná žena Vanda mne musela hluboce milovat, neboť souhlasila, že si mne vezme i za cenu, že opustí místo odborné asistentky na farmaceutické fakultě, jemuž obětovala i pel své politické nevinosti, neboť aby jej dostala, byla vstoupena do strany.

Vanda jistě tušila, že Hradcem neprochází ani kratičkový kousek hranice, takže nebyla ani teoretická naděje, že bych zde mohl zůstat sloužit. Musela naopak dobře vědět, že hranice se vyskytují přede-

vším v nehostinném a vzdáleném pohraničí, které z duše nesnášela, protože sama s nadlidským úsilím prchla ze šumavských slatin a šla do Hradce právě proto, aby nemusela žít na nějakém Vystrkově.

Přes to všechno si mne má krásná, chytrá a laskavá manželka vzala a nyní se mnou nezadržitelně směřovala zpět do západních pohraničních hvozďů, kam jsem měl nastoupit k některému z útvarů Pohraniční stráže. To ovšem až po kolečku ve Vojenské nemocnici v Plzni, což bylo moc dobře, protože přímý přechod z Hradce do Nýrska nebo Plané (o Aši ani nemluvě) bychom taky nemuseli kulturně přežít.

*

Nyní jsme stáli s Igorem Kéglem, mým alter egem, s nímž jsme společně proválčili šest let studia, před vojenským špitálem v Plzni, kam jsme dnes měli nastoupit s dalšími kolegy z ročníku na postgraduální kolečko po odděleních. Tady nám bylo dáno konečně přičuchnout k praxi a nemít jen hlavy napěchované teoretickými znalostmi, z nichž naprostou většinu jsme mohli klidně hned zapomenout, neboť v socialistickém zdravotnictví bez fibroskopů a sonografií byly k ničemu.

Kamarád Igor byl samorost. Od puberty se životem protloukal jen s matkou, protože tatínka zbil a vyhodil z baráku ještě před ukončením devítiletky. Igorův otec měl totiž nezřízenou zálibu v komunistické ideologii a alkoholu, což by u něj jako nomenklaturního kádra nemuselo být nutně na závadu, ale problém spočíval v tom, že jak si cucnul, mydlil manželku hlava nehlava, což Igor těžce nesl, neboť maminku miloval.

Dosud útlý hoch proto začal intenzivně posilovat a stal se brzy vzpěračským šampionem. Igor se věnoval vrcholovému vzpírání ne proto, aby tužil tělo nebo reprezentoval socialistickou vlast, ale aby mohl nabančit fotrovi, což lze v historii sportu považovat za motivaci zcela ojedinělou.

Jedné noci se tatík opilec opět vrátil z nějakého stranického jamboree ideologicky zpevněný, ale rovněž řádně alkoholově rozjuchaný, a hned že seřeže maminku, aby se mu dobře spalo. Jenže tentokrát dostaly události jiný spád. Jakmile zhovadilý soudruh vztáhl na choť ruku, byl to on, kdo byl ke svému překvapení bit jako žito a vykopán z bytu.

Následně za ním letěly kufry s několika svršky, mnoha medailemi a sebranými Leninovými spisy, které mu dopadly na hlavu a přivodily těžký otřes mozku. Igor ještě tatíkovi pohrozil, že pokud bude dělat vlny, práskne ho na partajním sekretariátu, načež dal zpustlý otec pokoj a konečně zmizel z jejich života. Igor, nepoučen, kam vede věčné schůzování u vodky, vstoupil v osmnácti letech do komunistické strany podobným stylem jako já, jen jeho poměr k partaji byl znatelně upřímnější než u mne – cynické oportunistické obludy. To však neznamenal, že by byl fanatickým stoupcem komunistické ideologie. Spíš všechno kritizoval, poučoval, do všeho blbě kecal a jinak prudil. V padesátých letech by byl pro svou nevymáchanou hubu nepochybně označen za úchylkáře, revizionistu nebo přímo trockistu a odsunut někam, kde se těžil uran pro mírové účely do sovětských jaderných hlavic. Po otci zbyla Igorovi maminka a kladný vztah k vodce.

Bylo moc dobře, že se bolševická aktivita u Igora posunula tímto směrem, takže mi nedalo moc práce ho přesvědčit, že on jako mís-

topředseda a já jako předseda partaje ročníku učiníme pro mezinárodní dělnické hnutí, stranu a spolužáky samotné nejlíp, když kupříkladu stupidně infantilní soutěž „Za rudým praporem“ uděláme každoročně jen na papíře a budeme se raději učit. I když je zase pravda, že tak se budoucí lékaři nedozvěděli, kolik kubíků zeminy přemístili budovatelé Bajkalsko-amurské magistrály, případně o kolik sobů pečují pracovníci kamčatského kolchozu Maxim Gorkij v sibiřské části SSSR. Ačkoliv popravdě jsem se nedomníval, že by tím byl jejich lékařský diplom méně hodnotný nebo jim tato neznalost nějak zvlášť vadila při operaci zaníceného apendixu. Politické oddělení našeho ústavu mělo na věc pochopitelně jiný názor, ale nám se dařilo politruky úspěšně vodit celých šest let za nos.

Politické oddělení vůbec podnikalo takové kroky, že nebýt několika myslících lékařů ve vedení, náš ústav by se změnil ve vysokou politickou školu s okrajovým zaměřením na zdravotní vědu. Velkým štěstím bylo, že značnou část důstojnického sboru tvořili lékaři, které mnohem více zajímaly anglosaské monografie o poruchách krvetvorby než vědecký komunismus, což politrukům činilo nemalé starosti. Na druhou stranu vojenští vědci pod taktovkou sovětských poradců vařili na oddělení vojenské toxikologie hluboko pod zemí takové dreky, že kdyby to světoví mírotvorci tušili, měli by sakra špatné spaní a Husajnov chemický Alí by zezelenal závistí.

*

Před bránou plzeňského vojenského špitálu se shromáždil hlouček mladých vojenských lékařů, jehož jednolitou khaki zeleň jsme s Igorem narušovali brčálově zelenými péesáckými brigádýrkami,

jejichž návrhář musel být barvoslepý nebo jel v LSD, případně se domníval, že v pohraničí panuje věčné jaro.

Šest let společného studia mezi námi vytvořilo pouto kamarádké soudržnosti, jež vzniká vždycky v extrémních podmínkách. A naše studijní podmínky extrémní opravdu byly, o čemž svědčila „úmrtnost“, protože do Karolína se nás propila pouhá slabá polovina. Ovšem to, co se probojovalo k promoci, byly už jen „samý silný kusy“, jak trefně podotkl velitel našeho ročníku podplukovník Hora, jenž byl díkybohu ještě horším vojákem než my, protože když z kantora udělají paragrafem lampasáka proti jeho vůli, jinak to dopadnout nemůže.

Prošli jsme kolem dozorcího vojína, jenž se neobtěžoval salutováním, což nás ani trochu nepobouřilo. Popravdě nám to bylo úplně fuk, protože sami jsme byli všechno, jen ne vojáci.

Kráčeli jsme asfaltovými chodníky mezi pavilony k velitelství, kde jsme se měli hlásit u náčelníka nemocnice. Právě nás míjel nějaký plukovník, kterému jsme ledabyly mávli na pozdrav, což by nemohl považovat za salutování ani Švejka. Nižší hodnosti nám nestály za pohled a jejich nositelé ani neprudili, když viděli na našich klopách kalichy s hadem – výsostné insignie vojenských lékařů, neboť věděli, že bychom z nich měli leda prdel.

Tedy tyto distinkce měli kolegové. Já s Igorem, kteří jsme oba přešaltovali k Pohraniční strážce, jsme byli bohužel v tomto směru zglajchšaltováni odznakem s čubí hlavou s ostatními péesáckými oficiéry (neboť tito nesnesli, považující se komicky za elitu ozbrojených složek, a národa vůbec, aby se někdo elitářsky vyčleňoval). Ztráty doktorských označení jsem litoval, protože k PS jsem měl vztah jako člověk letící k cíli oklikou, a ještě ke všemu v ušmudlané turistické

třídě, přičemž lidé kolem jsou děsní. On však doufá, že to nějak vydrží, hlavně aby to, probůh, netrvalo dlouho.

Náčelník nemocnice plukovník Sulan představoval bezmála dva metry robustní autority. Přijetí bylo krátké a věčné. Většinu z nás znal ze stáží po čtvrtáku a šestáku, kdy jsme se připravovali na státnice. Na ně jsme si pak jen „odskočili“ do Hradce, abychom se kromě zkoušky především opět poveselili s kamarády v oblíbené putyce v Přední Třebši, což byla hospoda, kde vystudovalo nejspíš nejvíc doktorů na světě.

Náčelník nám rozdal rozpis naší cirkulace po odděleních.

„Chci vám říci jedno,“ podotkl před odchodem a blýskl na nás plukovnickou pleší, „s čerstvým diplomem jste nabití znalostmi, ale u lůžka jste elévové, tak nebuďte namyšlení a nevytahujte se na starší doktory, protože jsou to špičky ve svém oboru a poslali by vás brzo do prdele.“

Scházel jsem s ostatními do suterénu k výtahům, abychom vyjeli do šatny v půdní nástavbě nad internou (dostali jsme od výtahu klíč, což znamenalo přijetí do špitálního klubu), když jsme náhle uslyšeli dusot pádících nohou, smích a podivné volání „kožkááá! kožkááá!“

Právě jsem zavíral dveře výtahu, když je rozrazil udýchaný voják základní služby s vozíkem zaklopeným plechovým krytem, připomínajícím pozinkovanou vanu. Byl to jeden ze základáků, kteří měli kliku, že si kroutili vojnu v zabezpečovací četě nemocnice, kde fungovali jako děvečky pro všechno, ale proti takovému útvaru v Kynšperku to byl učiněný ráj na zemi.

„Můžeš mi, ty vole, říct, co je to za rallye?“ osopil se na něj Igor.

„To můžu,“ odpověděl voják v bílém plášti se smíchem, „právě volali, že na interně někdo exnul, a my vždycky závodíme, kdo suterénem první doběhne pro vozejk, protože vítěz ‚kožku‘ veze do már-

nice a má za ni dvacíáše. Je pech, že tady leží samí základáci a oficiři a jen málo staroušů, a tudíž je i málo kožek. Ale tuten tejden se daří, protože už jsem měl kožky dvě.“

Chechtali jsme se tomu, ještě když jsme se nahoře v šatně převlékali do bílého. „Ještěže to nevidí pozůstalí,“ smál se Radek Švarc a mhouřil přitom úzké štěrbinou očí, „protože by je z toho klepla pepka a ty kokoti základácký by měli radost, protože by byla fůra kožek najednou.“

O půdní šatnu jsme se dělili se staršími postgraduály a mediky, s nimiž jsme se znali z ústavu. Vzhledem k tomu, že místo postgraduální stáže určovalo ještě naše studijní oddělení, nebyl problém dostat se tam, kam člověk potřeboval. Skutečná legrace – takzvaný trh s otroky – nastane až za dva roky, kdy se do úvéenky sjedou všichni mladí vojenští doktoři končící kolečko, aby si vyslechli ortel, k jakému vojenskému útvaru nastoupí. Protože řekněme si na rovinu: on byl trošičku rozdíl, jestli člověk nastoupil k útvaru v Plzni na Borech, odkud to bylo do vojenského špitálu pár kroků a kam se mohl vojenský doktůrek přijít obden ohřát do empatického doktorského prostředí, nebo zda byl odsouzen k prožití života u odloučeného protiletectvého útvaru na Kříženci u Plané na Tachovsku, což byla prdel, v níž nebyla ani hospoda. Zdejší lišky tady nedávaly dobrou noc, nýbrž se ze samého strachu sdružovaly do odborové organizace.

Jedinou adekvátní reakcí na takové umístění bylo prohnat si kuli hlavou. To se také občas dělo, ale daleko častěji se takový nešťastník, který kdysi snil o operacích mozku, prostě a jednoduše uchlastal rumem k smrti...

„Kam to máš, vole?“ zeptal jsem se Igora, na kterém oddělení začíná svou nadějnou lékařskou kariéru.

„Těšila se na vdavky, dočkala se kapavky,“ pronesl lakonicky, z čehož jsem seznal, že bude na dermatovenerologii měsíc vědecky zírat do zanícených močových rour, odkud bude promiskuitním obráncům socialistické vlasti odebírat materiál na mikrobiologickou kultivaci a patlat vojáčky všemi možnými barevnými srágorami, čímž se armáda snažila napravit příšerné hygienické podmínky u většiny vojenských útvarů.

„Když jsem byl na stáži ve vojenském špitálu v Brně,“ začal vyprávět Igor další ze svých šílených historek, „propukla u útvaru epidemie kapavky. Furt se ale nemohlo přijít na to, jak se vojáci mohli v takovém počtu nakazit, až se zjistilo, že v místě působí postarší sexuální údernice – říkalo se jí matka pluku, která dávala v době žoldu vojáčkům přes plot. Naštelovala se vždycky zádí k vohradě a držela. Bylo neuvěřitelné, kolik jich stihla za den vojet a taky nakazit. Jo, jo, není nad čistou lásku,“ zakončil Igor filozoficky.

„A tobě bylo líto, že ti taky nedala, viď,“ dobíral si ho Vláda Šanda, sympatický klidáš z našeho ročníku.

„Hlupáku,“ odušil Igor, „urostlej hraničář nemá nikdy vo baby nouzi a zkušeněj vobšourník ví, že každá dá; ne vždycky a ne každému, ale dá. Pokud to ovšem není kurva zasraná, která dá každému, jenom mně ne!“

„Urostlej hraničář problém nemá,“ smál se Šandour. „To ty ale nejsi, protože v mundúru vypadáš jako glóbus Boubína.“

„Začínám půlrokem na interně,“ skočil jsem raději do řeči Igorovi, s nímž mne pojilo pouto študáckého kamarádství, okořeněné tisícem neuvěřitelných situací, jimiž jsme během studia prošli, a kdybychom do prázdného bazénu nalili všechen námi vypitý chlast, nepřepřelal by ho ani Fanda Venclovský, jak jednou kdosi trefně konstatoval.

„Na interně?“ zbystril Bohouš Novák, zvaný Andulka, „tam prej dělá náčelníka děsnej borec, kapacita – nějaký doktor Janko Vích.“

Musel jsem se smát. Prej doktor Vích. Bylo mi jasné, že Andulka musel narazit na vtipálka, který se chtěl pobavit tím, jak zase někdo bude lítat po špitále a shánět náčelníka Janka Vícha, jak se stávalo nováčkům, kteří nevěděli, že náčelníkem interny je plukovník doktor Jankových. Řekl jsem to Andulákovi, kterému se orosilo čelo a začal nadávat na pitomce, který si ho chtěl vychutnat.

„Ještěže nastupuju na chíru, jinak bych se fakt sháněl po Víchovi, a až bych ho našel, tak by mi nejspíš dal do držky.“

„Který dobračisko ti to nakukalo, Anduláku,“ ptal jsem se zájmem, neboť smysl pro humor je dar, jímž není obdařen každý, takže jsem toho dárce srandy chtěl poznat.

„No, kdo asi, kurva?! Milan Halíř, ta svině!“ držkoval Andulák a rozhlížel se po zaplněné šatně, jestli se Milan neukrývá ve změti přepážek a skříní.

„Halíř šel na ubytovnu kompletovat destilační kolonu,“ pravil Igor a zamořil podkroví dýmem z fajfky, „říkal, že už na to konečně káp, takže až prožene denaturák novým aparátem, bude to delikátní likér, ktorej bude smrdět benzínem jenom maloučko,“ smál se.

Bohouš Novák (vulgo Andulka) byl figura k pohledání. Vychrtlý kluk s patkou tmavých vlasů, který buď kouřil, nebo spal, případně obojí. U piva jsme vždycky dávali k dobru historku, jak si Andulka, který dokázal usnout během deseti vteřin v jakékoliv pozici, klimbnu na přednášce a skoro si vypíchl oko o propisku, kterou držel v ruce. Měsíc potom chodil se zalepeným okem na kontroly na oční kliniku jako astenická parodie na Jana Žižku.

Kromě spánku a nikotinu lnul Andulák k drobnému ptactvu, takže jakmile jsme v Hradci opustili neútluné ratejny Vrbenského kasáren (kam jsme byli v prváku sadisticky deponováni díky posedlosti ministra obrany Dzúra vojenským prostředím) a přestěhovali se do pohodlného prostředí nového internátu, vyházel Bohouš ze zasklené knihovny skripta, opatřil ji bidýlky a miskou na semenec a umístil sem několik pestrých andulek, jež knihovnu vmžiku zasraly neuvěřitelným způsobem. Když posléze při namátkové kontrole jeho pokoj navštívil velitel školního praporu plukovník Grund, mohl ho trefit šlak. Andulky následně putovaly zpět do zverimexu, skripta do knihovny a Andulka získal přezdívkou, díky níž později téměř nikdo nevěděl, jak se jmenoval původně.

Blížilo se půl čtvrté. Převlékali jsme se do uniforem a odcházeli na ubytovnu do Čermákovky, jejíž stísněné kamrlíky se na dva roky staly domovem pro nás i naše rodiny. Nebyla to sice žádná sláva, ale vzhledem k tomu, že po kolečku nás šoupnou k útvaru bůhvíkam, nikdo nepočítal s tím, že by v Plzni dostal kvůli dvouleté stáži byt.

Výjimkou byl jenom Igor, který od péesáků dostal byt v Rozvadově, kam cynicky deponoval manželku s dítětem a těšil se na bujaré pokračování mládeneckého života, na jaký byl z Hradce zvyklý. Že na ubytovně bude švanda, předznamenávala skutečnost, že se správce budov nenamáhal se separací a Igora klidně nakvartýroval do bytu k vyvinuté chirurgické sálovce Evě, což v Igorových očích zažehlo chlípné ohníčky.

„Jsem chytřej chlapec, že jsem Dášu s malým netahal do Plzně,“ radoval se Igor. „Zatímco vy budete doma přebalovat smradlavý haranty, já budu každé večer rozbalovat kozatou spolubydlící,“ těšil se. Šeredně se však spletl, protože sestřička Eva nebyla ani tak na sex,

jako na pořádek a záhy donutila Igora vytírat a vynášet smetí s takovou frekvencí, že se brzy těšil domů k ženě, aby si odpočinul.

Šatna se vylidnila a my s Igorem osaměli. Už jsme chtěli také odejít, když za skříněmi zaznělo chrápání spícího Andulky, jak jsme záhy zjistili. Znamý narkoleptik neváhal, srazil k sobě tři židle, jež mu vzhledem k jeho gracilitě posloužily jako pohodlné sofa, na němž se poslední hodinu oddával své obvyklé činnosti.

„Měli bychom ho vzbudit, aby nezaspal odchod z práce,“ pronesl jsem vesele.

„Nikoliv,“ odtušil Igor s ďábelským výrazem, „měli bychom ho k těm židlím přivázat opaskama. Bude prdel!“

Přikurtovat Andulku pevně k židlím tak, aby nedosáhnul na přezky, bylo dílem okamžiku. Akci jsme dokonali, aniž tvrdě spící Andulka cokoliv ucítil. S pocitem zdařilého žertu jsme za sebou tiše zaklapli dveře šatny.

„Tak pevně, aby se nevykroutil, jsme ty řemeny zase neutáhli,“ alibisticky proklamoval Igor nejistě, když jsem projevil cestou k bráně obavu o Andulkovu budoucnost. „Aby ještě nebyl doma dřív než my, kteří se zastavíme ve Floře na jedno, abychom oslavili, že jsme byli ve špitále už celej jeden den, ale ještě jsme nikoho nezahubili.“

Před nemocnicí jsme ujistili Andulákovu manželku Ilonu, že Bohouš už odešel domů, a kavalírsky jsme ji doprovodili na ubytovnu. Poté jsme si ve Floře dali jen tři kousky od žízně, dobře si vědomi toho, že už nejsme medici, takže se nemůžeme zčunit na plech jako v Hradci. Stali jsme se platnými oporami svých oddělení a záleželo nám na tom, abychom se neprezentovali jako přiožralí nezodpovědní vágusové, nýbrž abychom vystupovali jako seriózní lékaři, přestože jsme jako péésáci neměli šanci se do vojenského špitálu dostat natrvalo.

Po návratu na ubytovnu jsem se pustil do malování dvou zakouřených cimérek a špinavé vlhké koupelničky, z nichž se skládal mini-byteček, který jsme s Vandou, roční dcerou Lindou a dítětem, co bylo na cestě, měli dva roky obývat.

Vzhledem k tomu, že Igorova spolubydlící sloužila, takže neměl koho oblbovat, přikvačil za chvíli ke mně, aby mi byl nápomocen především zbytečnými radami.

U příležitosti výmalby mé nory jsme zavzpomínali, jak jsme před promocí malovali Igorův byt v Rozvadově. Jak jsme bohatýrsky popili a následně se lehkovážně vydali spoře oděni směrem ke státní hranici, která se ukázala být blíže, než jsme čekali. Navíc jsme se na důstojníky PS chovali poměrně netradičně, takže jsme byli regulérně zadrženi jako rafinovaní narušitelé, čímž se především Igor coby budoucí místní pasoval na kreténa sezony. Byl z toho krajně rozmrzelý, zatímco já jsem z toho měl nehoráznou prdel.

Na rozdíl od Igora mi totiž na názoru Pohraniční stráže na mou osobu nezáleželo ani zbla. Pevně jsem doufal, že mé pohraniční působení bude natolik epizodické, že se mi nevyplatí působit jakýmkoliv dojmem, natož dobrým. Ukájel jsem se nadějí, že po krátkém čase na hranici budu moci odejít pracovat do zmíněné nemocnice ministerstva vnitra v Praze, nebo dokonce na některou z našich ambasad, jak nám bylo přislíbeno.

Z družného hovoru nás vytrhla hystericky pištící Ilona, že se Andulák ztratil a že volá bezpečnost. Podívali jsme se na sebe s Igorem tak, že Anduláková manželka rázem pojala podezření, že jsme jejímu choti vyvedli něco zlého, což měla pravdu.

„Aby se tak chudák na tom řemení voběsil,“ zahlásil duchapřítomně Igor, než jsem ho stačil kopnout do břicha. Načež se Ilona roz-

plakala, přestože jsme poukázali na fakt, že by měl Andulák zdarma pěkný vojenský pohřeb s čestnými salvami, státní vlajkou a tak.

Místo planých slibů jsme se raději posléze vrhli k telefonu, z něhož jsme zavolali Vojtovi Humlíčkovi, sloužícímu pomocníku dozorčího nemocnice, a v krátkosti jsme ho informovali o přikurtovaném Andulákovi a požádali, aby ho šel rychle vysvobodit, případně ohledat jeho mrtvolu. Igor s ohledem na přítomnou potenciální vdovu zcela nemístně poznamenal, že ve druhém případě nemusí tolik spěchat.

Během chvilky nás Vojtěch informoval, že našel do kozelce pevně spoutaného přidušeného Andulku, ležícího na zemi mezi překocnými židlemi. Že žije, ale je nasranej skoro stejně, jako když jsme jeho milovaným fógglům nakapali do semence guttalax, takže ať se radši uklidíme do nějaké vzdálené hospody, dokud ho nepřejde vztek.

Ihned jsme pohotově utekli zpět do Flory, což se ukázalo jako stupidní řešení, protože to bylo první místo, kde nás Andulka hledal. Krčili jsme se v rohu jako pěny a snažili se vyhnout bleskům sršícím mu z očí.

Cestou k nám sebral číšníkovi nekompromisně z tácu pivo, které vyžahnul jedním tahem, což byl vzhledem k jeho subtilní postavě neuvěřitelný výkon. Prudce se posadil na židli proti nám a rázně si zapálil. S obavami jsme čekali, kdy se na nás vrhne. Andulka na nás nasupeně pohlédl a radikálně potáhl z cigarety, načež se mu zamlžily oči a opět usnul.

*

Během studií jsem byl nucen psát spousty diskusních příspěvků, referátů a jiných kravin, takže jsem úspěšně ochočil potměšilé klapky psacího stroje.

Co jsem považoval za výhodu, se ukázalo jako danajský dar. Jakmile to náčelník interny Jankových zjistil, pravil, že mám jeho důvěru, a poslal mne na oddělení lehčích pacientů – především vojáků základní služby, kde sice nešlo o život, ale kde bylo práce jako na kostele, který v padesátých letech sloužil jako sklad píce.

Takový základák, mající doma manželku či rozestavěný dům, rychle pochopil, že setrvat na vojně celé dlouhé dva roky je pro něj neúnosné (už proto, že z domova dostával od dobrých kamarádů zaručené informace, že mu Mařku klátí Emil od nich z JZD). Pojal tudíž myšlenku na bryskní odchod do civilu ze zdravotních důvodů.

V místní kořalně se vždycky našel někdo, kdo mu za pár panávků ochotně poradil, na jaký neduh zaručeně dostane kýženou modrou knížku – nejvzácnější to exemplář bibliotéky každého mladého muže.

U útvaru jej buzerovali nejenom lampioni. Šikanovali ho především mazáci, jimž musel dělat „kukačky“ – což znamenalo být zavřený ve skříni, každou půlhodinu odtud vyjuknout a zakukat. Dále jej seznámili se „Saharou“, což reprezentovalo na pokyn mazáka kdykoliv přiběhnout s pitím. Rovněž na něj v jednom kuse někdo řval „bufet“, načež zobák musel za své peníze koupit v armě laskominu a rychle uspokojit mlsný jazýček druhoročáka (zpravidla silného jako býk a také tak chytrého), aby mu nebyl přelomen, nos, rozbit ret a vyraženy řezáky.

Když k tomu přičteme fakt, že se tak dělo s tichým souhlasem většiny uvědomělých důstojníků s mnoha socialistickými závazky, nebylo divu, že interní oddělení bylo plné vojáků, kteří se toužili urychleně dostat ke své mamince, Božence nebo za svou lochneskou ke Kočkům a ostatním světským v Parku Juldy Fuldy.

K sofistikované dokonalosti byla dovedena roztomilá šikana u znojenské brigády PS, jejíž vojáci základní služby dokázali, že nejsou nadarmo pečlivě vybírání ke zodpovědné službě vlasti.

Jak známo, u PS se to hemžilo vlčáky vycvičenými k trhání našich občanů (neboť vyčuraní imperialističtí agenti z druhé strany již dávno lopotně nenarušovali drátěné zátarasy, nýbrž k nám pohodlně jezdili s diplomatickými pasy v mercedesech).

O víkendu byla na rotě nuda, takže mazáci vymysleli rozvernou hru zvanou „výkus“.

Vojáček „zobáček“ zdatně vyběhl a za chvíli za ním byl vypuštěn statný vydrážděný vlčák, který po dostižení cíle provedl výkus části vojákova těla. Jednalo se každopádně o užitečné fyzické cvičení, neboť nováčci prý běhali jako Zátopek s průjmem. Škoda že zábavu záhy překazil nějaký změkčilý udavač, jehož vinou se tato chlapácká kratochvíle dokonce nějak prošetřovala.

Z uvedených příkladů je patrné, že vojáčky často stonali se žaludečními vředy, trpěli vysokým tlakem a poruchami srdečního rytmu, případně měli prekolapsové, a dokonce i kolapsové stavy nebo tyto choroby alespoň důvěryhodně simulovali a trpěli kupodivu i četnými psychickými poruchami.

Mým úkolem bylo pacienty přijmout, diagnostikovat, kurýrovat, a pokud se nepodařilo prokázat, že simulují, připravit podklady ke zdravotnímu přezkumu. Churavý bojovník byl zpravidla uznán neschopným služby a k jeho velké radosti mohl definitivně odjuchat do rodného Šamorína ku frajarce a k čuníkům, kteří bez něj citově strádali.

Pravda byla, že jsem se při odhalování simulantů nepřetrhl a preferoval jsem trestuhodně humánní přístup před služební horlivostí, protože jsem chápal, že pro nějakého Ferka nebo Pištu je atraktivnější plavení koní v Dunaji (o barack pálnice a čabajce ani nemluvě)

než drhnutí hajzlu v chebských kasárnách. Poťouchle jsem to však tajil, neboť jsem tušil, že mé jednání hrubě zavání falešným kamarádstvím, což by se zelené, a především rudé vrchnosti nelíbilo.

„Sejmi to a dávej,“ vyzval mne bodře Zdenek Karl (řечený Vata) k partičce ferbla, kterým jsme si v šatně krátili čas před odchodem domů. Přidal se k nám ještě Jirka Mareš, který byl notoricky známý tím, že si zákeřně podepisoval výstroj na nepravděpodobná místa, takže když jsem mu kdysi v přijímači zcizil ešus – který ovšem předtím někdo ukradl mně –, odhalil mne Jiří natošup, přestože jsem zdatně zatloukal.

Karetní čtyřku ochotně doplnil Radek Švarc, jenž pravil, že jestli bude dělat na očním celej měsíc jenom perimetry, bude to pěkněj voser, protože z toho šilhá už teď.

Pravda ovšem byla, že Radek šilhal odjakživa, neboť se narodil s asiatskými rysy obličejе, což bylo překvapivé, neboť jeho rodiče pocházeli z Klatov, kde pracovali v řeznictví s bufetem, přičemž ani jeden z nich nevypadal jako veselá čínská pradlena. Díky své fyziognoiii Radek zažíval veselé situace, protože se denně setkával s lidmi, kteří byli zaskočení jeho plynouou češtinou. Téměř památnou se stala Radkova věta: „Di do prdele, ty čuráku. Já jsem Švarc z Klatov – my tam máme hospodu!“

Uvařili jsme si kafe, zkušeně pohovořili o proporcích vybraných sester a shodně jsme konstatovali, že se nám postgraduál ve vojenské nemocnici v Plzni líbí.

*

„Vidíš, ty kluku ušatá péesácká, jak jsme to chytře vymysleli, že jsme ti dali takovejch pokojů. Nezdál ses, ale kupodivu seš pracovitej,“ řekl mi náčelník interního oddělení plukovník doktor

Jankových spokojeně a odložil okousanou králičí nohu. Plukovník Jankových s olivovou pletí, prošedivělými skráněmi a klasickým profilem vypadal jako řecký rejdař a člověk by si ho snadno představil na teakové palubě luxusní jachty.

Dnešní ranní hlášení v kanceláři interny se neslo v netradičním masožravém duchu. Náčelník JIP major Dr. Smetana měl narozeniny, a protože to byl lékař renesančních zájmů, proslul kromě lékařského nadání i jako úspěšný chovatel ušáků, jejichž pečené části nyní ležely ve vlastní šťávě na dně velké lodny.

Celá interní suita se pak přesunula na oddělení, otírajíc si diskrétně mastné huby. Náčelník procházel chorobopisy a žvýkal jablko, aby zamaskoval česnekový odér z králičí snídaně. Další malvice mu dělaly boule na kapsách bílého pláště.

Stál jsem uprostřed skupiny lékařů tak, abych slyšel, co se říká vepředu, ale zase ne tak blízko, abych musel odpovídat na otázky, jimiž náčelník průběžně testoval naše znalosti. Bylo mi to však houby platné, protože Dr. Jankových nás poděloval svou pozorností rovnoměrně.

„Holčičky moje zlatý, sestřičky, holubičky sivý,“ slyšel jsem zepředu příst jeho sytý hlas, v němž však rezonoval podrážděný spodní tón.

„Kolikrát jsem vám říkal, abyste mi ty chorobopisy členily tak, aby byl nahoře dekurz, pod ním laborky a vespod rentgeny a ostatní vyšetření. „No, kolikrát? Já vám to povím kolikrát,“ pokračoval, aniž čekal na odpověď, „nesčíslněkrát jsem vám to říkal! A co vy, zlatička moje milovaný? Jak se stavíte k prosbám svého náčelníka, no povězte jak? Já vám to povím, jak se k nim stavíte,“ jeho hlas zesílil a získal zvuk drcených střepů. „Serete na mě jako na placatej šutr, přestože jsem vám to nařizoval asi tisíckrát. A víte proč?!?“ otázka práskla chodbou jako výstřel.

„Protože jste všechny neuvěřitelně pitomý píči, jaký svět neviděl. Na hodinu vás vyrazím, jestli se mi to bude ještě jednou opakovat!“ ucedil takovým stylem, že jsme všichni zatoužili být někde jinde a normálně vzrostlé zdravotní sestry v tu chvíli neměřily víc než metr. Potom se otočil, s klidným úsměvem otevřel dveře z chodby do pokoje a s chutí se zakousl do dalšího jablka.

Vizita začala u mých pacientů. Snažil jsem se spatra podat základní informace o nemocných. Postupovali jsme rychle kolem postelí, až jsme došli k lůžku ruského vojáčka, který se sem dostal nějakým spletíým řízením osudu.

Nestačilo, že ho sundali z traktoru v jeho rodném sovchozu za Uralem, ale ještě ho, chudáka, hnali do cizí země, kde ke všemu záhadně onemocněl (netušil totiž, že po alkoholu chutnající likér je fridex, který jeho zažívacímu traktu vyloženě nesvědčil). Měl štěstí, že ho přivezli k nám, protože o sovětských lazaretech kolovaly hororové fámy. Nechal jsem mu udělat všechny možné testy, ale ani jeden nevysvětlil záhadné zažívací potíže.

Rusáček se krčil pod příkrývkou, v očích strach lapeného sibiřského vychuchola. Ruštinu jsme se všichni učili od dětství, ale nikdo z nás nevládl jeho jazykem tak, abychom se mohli pořádně vyptat na nuance. Postávali jsme bezradně kolem lůžka, náčelník oddělení mu jemně prohmatával břicho a vyklepával dolní okraj zvětšených jater, aby se neřeklo.

„Jakou má stolicí?“ obrátil se na mne s otázkou. Pokrčil jsem rameny, protože jsem rusky uměl sice perfektně říct Velká říjnová socialistická revoluce, vítězství pracujícího lidu a se Sovětským svazem na věčné časy, ale zrovna teď bych potřeboval vědět, jak se řekne „hovno“.

Náčelník také zjevně marně hledal v paměti potřebný výraz, takže se obrátil k ostatním: „Tak už se ho, proboha, někdo zeptejte. Všichni snad máte zkoušku z lékařský ruštiny?!“

Posléze vystoupil jeden ze sekundářů a odvážně se vojáčka zeptal: „Skaži, kakaja tvoja stolica?“

Vojáček chvílku váhal a pak se mu obličej rozzářil porozuměním, zvedl hlavu a s radostí, že může být nápomocen, pronesl: „Moskva!“ Načež jsme všichni museli urychleně opustit nemocniční pokoj, přičemž Jankových se skoro udusil jablkem.

Byli jsme uprostřed vizity, když náčelníka zaujal roztřesený zápis křivky EKG.

„Tam bude uvolněná nožička, počítám,“ pravil radostně. Nemáte někdo šroubovák nebo nož? Doktor Franta Struška trpitelně obrátil oči v sloup a dělal na nás ksichty, aby se nikdo neopovažoval náčelníkovi poskytnout požadované nástroje.

„Jste vojáci na hovno,“ konstatoval Dr. Jankových, „a protože jsem s tím počítal, vzal jsem si svůj,“ pronesl vesele, pak vytáhl z kapsy pláště šroubovák a vydal se k vyšetřovně. Zde se zanořil do útrobu dvanáctisvodového elektrokardiografu, zatímco druhou rukou vyndal z kapsy další jablko.

„Tak a je to definitivně v prdeli, jsme zase bez EKG,“ řekl tiše dr. Vlasta Zeman, ale ne dost tiše, aby to náčelník nezaslechl.

„Vlastíku, dodělej s nima, prosím tě, vizitu, já to zatím spravím,“ pronesl náčelník interny s nemístným optimismem, který byl v dramatickém rozporu s jeho minulými reparačními počiny a hromádkou jemných součástek složitějšího diagnostického přístroje, chaoticky se vršících na vyšetřovacím lůžku.

Když jsem za dvě hodiny přišel na sesternu, slyšel jsem náčelníka, jak s někým telefonuje: „Vážně nevím, co je s tím pitomým krámem.“

Najednou to začalo zničehonic zlobit a pak se to celý ňák samo vod sebe rozesralo. Jasně že budeme potřebovat nový, na interně se bez EKG neobejdeme! Jo a brkněte do Chirany, ať pro ten rozbitej verk hned někoho pošlou, ať to netrvá půl roku!“

„Dělej to teď strašně poruchový,“ postěžoval si doktoru Ševčíkovi, jednomu z mála civilních lékařů zaměstnaných ve vojenské nemocnici. Ti zde byli proto, aby udrželi chod špitálu, kdyby museli vojenští lékaři – nedej bože – s vojsky vytáhnout do Bavor k obraně míru a socialismu.

Jakmile bylo po vizitě, býval do oběda klid a až později jsem musel udělat příjmy.

„Dáme pršíčko,“ obrátil jsem se s nadějí na Andulku, který stážíval na chirurgii a nyní podezřele bděle zíral do anatomického atlasu a chirurgických skript.

„Hovno pršíčko,“ odbyl mne nezvykle stroze Andulka, „připravuju se na zejtrék. Dělán s Pepou Hynkovic ledvinu!“

Šatnou zahřměla bouře smíchu. Doktor Hynek byl fenomén, který měl snad všechny existující atestace a nikdo široko daleko na něj neměl. Byl také civil, takže se neotravoval vojenskými ptákovinami a jen se vzdělával a kromě toho, že chodil celoročně bez ponožek a zásadně nepoužíval výtah, byl proslulý svými fenomenálními encyklopedickými znalostmi o všem, co byť i jen vzdáleně souviselo s medicínou. Jen držet doktoru Hynkovi při operaci háky byla obrovská škola, takže nebylo divu, že Andulákovu konstatování, že dělá s Pepou Hynkovic ledvinu, mezi námi vyvolalo uragán veselí.

„Slyšeli jste toho vola?“ říčel producent lihovin Milan Halíř. „Hynek s ním prej bude dělat ledvinu, mně z něj snad jebne. To je, jako bys myl da Vincimu štětce a tvrdil, že jsi s ním maloval Monu Lisu.“

„Víte, co vám řeknu, vy kokoti?“ durdil se Andulka. „Polibte mi všichni prdel,“ a nakvašeně zavřel anatomický atlas, vzápětí si zapálil, pak si položil hlavu na knihy a spokojeně usnul.

„Ten vocas jednou uhoří,“ prohlásil Radek Švarc, který právě vešel, opatrně Andulkovi sebral hořící cigaretu z ruky a típnul jí v popelníku. „Jsem zvědavěj, jestli taky takhle usíná při šoustání,“ poznamenal, „protože jestli jo, tak bych se u nich měl večer stavit.“

*

Seš bledej, jako kdyby na tebe sáhla smrt nebo ses právě dozvěděl, „že tě převeleli k bigošům do Janovic nad Úslavou,“ řekl Jarda Nečas zvaný Nikotin, protože hulil jako bohatej kupec a úspěšně tak konkuroval Andulkovi. Jen s tím rozdílem, že při kouření nespál, takže mu nehrozilo autodafé.

„Kdybys viděl co teď já, byl bys přešlej taky,“ pronesl Radek vážně. „Na chíru právě přivezli z Doupova nějakýho Vargu. Usnul při přesunu na korbě véesky, přepadnul přes sajtnu a tank, co jel za nima, mu přejel vobě nohy. Něco takovýho jste v životě neviděli! Měl, chudák, kliku, že ho tank částečně zamáčkl do bahna, ale i tak má na nohách servaný maso až na kosti. Teď mu to Smola s Daňkem na sále pucovali. Kluk byl v narkóze a pod morfiem, ale stejně řval jako kráva. Řeknu vám: humus. Jestli ten nepřijde o obě haxny, tak to bude zázrak. Já bych ty tanky v armádě zakázal, když je to takhle nebezpečná věc.“

U Vargových převazů jsme postupně asistovali všichni bez ohledu, na jakém jsme byli právě oddělení, protože s tak obrovským ztrátovým poraněním se v míru často nesetkávali ani vojenští lékaři. Přes-

tože byl nešťastník vždycky pod masivní analgetickou clonou, jeho nelidský řev se nesl celou nemocnicí.

Utvrđilo mne to v mém trestuhodně pacifistickém názoru, že by se měly zrušit nejenom tanky, ale i armády jako takové.

„Dobře se dívejte, ať se něco naučíte,“ nabádal nás zástupce náčelníka chirurgie doktor Smola, robustní muž s věnečkem bílých vlasů. „Tady jste mezi svejma, tak se furt ptejte, protože až přijdete k útvaru, budete na všechno sami. Tam se nebudete mít koho zeptat a nikdo vám nic neodpustí. Mladý doktoři absíci vědí po škole hovno a budou se vším chodit za váma. Sami si je budete muset vyškolit. Párkrát zaváháte a máte po autoritě. A nemyslete si, že vás oficiři u bojovnejch útvarů budou mít v lásce. Jsou si vědomi, že máte prvotřídní školu a vyhazov do civilu pro vás na rozdíl vod nich není žádněj trest, spíš terno. A závist je, hoši, velká svině!“

„Při takovýhle hnusný práci se taky nejlíp ukáže,“ říkal nám doktor Smola s marlborem v puse, protože nic jinýho než ameriky nekouřil, „kdo z vás má na chirurgii žaludek a kdo ne. I když každej medik zkraje tvrdí, že bude chirurgem. Chirurgie totiž není jen o znalostech a šikovnejch rukách, ale i vo nátuře. Jako tuhle Pepa Jiráň. Kluk je to šikovnej, snaživej, teoreticky vyba-venej náramně. Byl se mnou minulej tejden prvně na sále, dělali jsme žlučník. Jak jsem ale otevřel břicho a fouknul na něj ten teplej odér, seklo to s ním – lehnul jako podťatej. Ještě ke všemu spadl na odsávačku, rozflákal ji a sobě rozčísnuv hlavu o roh. Krve z něj bylo jako z vola. Tak jsme všeho nechali, museli mu šišku zalátat a pak teprve dorazit ten žlučník. Takovejhle člověk by se na chirurgii hlásit neměl. Spíš na internu, kde doktoři něco vědí a trošku léčí, nebo nejlíp na psychiatrii, kde vědí hovno a léčí

všechno,“ smál se zástupce náčelníka chirurgie starému známému bonmotu.

*

Stejně je to pohoda, že kromě Šandoura, kterej dělá zásadně dvojčata a erár mu musel dát větší byt, bydlíme zase všichni pohromadě,“ pochvaloval si Igor Kégl. Postával s dýmkou v puse u sporáku (o nějž jsme se dělili s dalšími třemi rodinami) na chodbě ubytovny, na němž jsem míchal maso na gulášek.

„Jako blahý paměti v Hradci na intru. Jenom jste tam neměli manželky, který vás tady odvádějí od chlapský zábavy, jako jsou rozpustilý večírky se setříčkama a chození na pivo. Myslíš, že už je to maso měkký, abych ždibec koštnul?“ sápal se mi Igor po vařečce.

„Jedeš, žebroto! Nic nedostaneš, sami máme málo. To by ses nestyděl sežrat oběd rodině s dětma?“ plácal jsem Igora se smíchem přes ruce. „Chudák naše nenarozený dítě. Ještě není na světě a už ho okrádají o jídlo, takže bude nitroděložně podvyživený.“

„Mačkáte se tady každěj den u jednoho sporáku jako debilové,“ konstatoval Igor a já jsem viděl, že má nějaký názor, neřkuli myšlenku.

„Kdybyste se domluvili na společným jídelníčku, mohla by každěj den vařit jedna rodina. Dneska vy ovar s vejmrudou, zejtra Marvanovi šlejšky s mákem a pozejtří Vatová oukrop a bylo by to. Nestrkali byste se jako před drogerií, když maj přijít vložky.“

„Ty ses asi vážně posral nebo jsi četl nějakou sovětskou knihu, protože to by vysvětlilo tvý hovězí nápady,“ oponoval jsem vehementně. „Jako by nestačilo, že je to tady jako v kyjevským činžáku, ještě abys-

me vařili společně pirohy jako v nějakým pošahaným sovchozu. Já vím, že je Sovětskej svaz náš vzor, ale nic se nemá přehánět.“

„Zamíchejte mi tam to zelí,“ zavolala na nás Lída Marvanová odnaproti, „když už tady musíte hulit na chodbě a smrdět na celou ubytovnu s tou dýmovnicí!“

Zamíchali jsme Marvanům zelí a trošku jsme ochutnali.

„Chtělo by to kapku vocta,“ konstatoval Igor a pro jistotu ochutnal zelí ještě třikrát, jestli se nespletl. „Jo, lžíci vocta a bylo by super.“

„Teď jsem tě prokouknul,“ osopil jsem se na něj. „Když takhle obejdeš všechny sporáky na ubytovně, tak seš nažranej, a docela pestře. Vsadím se, že máš v botě lžíci,“ smál jsem se.

„Hlupáku,“ odtušil Igor nepřesvědčivě. „Ta ubytovna má ovšem zase jiný přednosti,“ navázal, „je nás tady sice jako Vietnamců v Tostě Aš, ale má to výhodu, že každou chvíli někdo slaví svátek nebo narožky. Taky se tu dost souloží, takže haranti se roděj jako na běžícím pásu, a tak je pořád co slavit. Do Flóry je to kousek nebo se sanitkou přiveze sud a je pořád veselo. Držíme při sobě stejně jako na škole, a to je fajn. V civilu to, kamaráde, takhle není ani náhodou. Vyprávěla jedna mladá doktorka, co je se mou teď na neurole, že mezi medikama v civilu je to tvrděj boj od prváku. Žádný pučování přednášek nebo zapsání někoho na praktikách, když tam není, protože doma kurýruje kocovinu. Jdou si po krku hned od začátku!“

„To víš, vojna nás naučila držet basu, protože jinak by se ta naše škola nedala zvládnout. A tady je to vlastně takový pokračování studentskýho života, rozšířený o manželky,“ přizvukoval jsem Igorovi. „Jenom škoda že na ubytovně není nějaká cimra, kde bysme mohli pařit a nemuseli sedět na schodech jako mládežníci v budovatelským filmu.“

„Sezení na schodech kolem sudu má taky svý nesporný výhody,“ namítl Igor, „protože když na nás spánkuchtivý občani zavolají ve dvě v noci policajty, že děláme kravál, tak příslušníci nemusejí pracně zjišťovat, ze kterýho kvartýru to jde. Otevřou venkovní dveře a hned vidí, že je bordel všude, a maj to snadný.“

„Jako minulej tejdén, když jsi byl ve službě a my se všichni ožrali tak nějak nečekaně a bezdůvodně, ale o to radostněji. Najednou přišla ve dvě ráno hlídka bezpečnosti, kterou prej poslal nějakej reprezentant v akrobatickém lítání, co tady bydlí poblíž, kterej nemohl spát před závodem. Jenže my jsme příslušníkům slíbili, že toho necháme, jen když si dají žejdlík. U jednoho nezůstalo a za chvíli už řvali s náma *Yesterday*, až se trásly vokna. Akrobat se ve tři definitivně nasral a vlítnul na nás jako akční výbor, ale když viděl rozparádný sestřičky a třeskutou pohodu, tak vyměkl a zlil se s náma jako čuně, takže druhej den prošvihnul kvalifikační závod. Ale hlava se mu, myslím, točila dost i bez loopingů, protože když šel v šest ráno domů, dole u schránek blil do něčího kočárku jako Hektor.“

„Já vím,“ odušil jsem nevrle, „to byl totiž náš kočárek!“

Vanda vykroukla ze dveří a řekla, ať vezmu Lindu na pískoviště za ubytovnou a Igora vezmu s sebou, než nám sežere guláš ještě zasyrova. A že prej tam může hulit i tu svou fajfku, se kterou zamořuje chodbu. Jenom ať nám čoudy nefouká na holku, protože jestli načichne, do svatby ji nevyvětráme.

Moje malá dcerka Linda Myšulinda s chutí baštila písek se psími výkaly, ale ne všechen, protože část si nasypala do očí, do vlasů a za krk, takže teď konečně vypadala spokojeně.

„Stejně by mě zajímalo, proč je byt naproti nám prázdněj,“ nadhodil jsem, když jsem si zapálil spartu, „jen se tam občas mihnou různý

divný lidi. Tuhle jsem tam viděl dokonce snad i arabský týpky. Nejvíc se tam motá takovej úlisnej nenápadnej člověk, co nás furt zdraví, cpe dětem cukrátky a vtírá se, když na chodbě vaříme. Andulka tam zase prej jednou v noci viděl vcházet nějaký uzenače, co mluvili španělsky. No a kdo už by měl přece poznat španělštinu, když ne on, kterej chová ptáky z Latinský Ameriky.“

Igor se zatvářil konspirativně, a přestože jsme byli v zamračeném počasí venku široko daleko sami, naklonil se až k mému uchu a šeptem mi sdělil, že zaslechl, že to je služební byt kontrarozvědky, Státní bezpečnosti nebo podobný benefiční organizace a že tam občas přespávají lidi, se kterejma kamarádíme, ale tutláme to, protože se za to stydíme. Jestli mi prej něco říkají „Rudý brigády“ nebo „Světlá stezka“, tak hoří, hoří, přihořívá. Ať si to prej ale nechám pro sebe, protože jestliže je něco „top secret“, tak tohle. Nemusel to zdůrazňovat. Muselo mu přece bejt jasný, že kromě Andulky, Vaty, Radka a Nikotina to neřeknu vůbec nikomu.

Odvětil jsem, že „Světlá stezka“ mi tak nějak připomíná radostný budování světlých zítřků a na „Rudejch brigádách“ nemůže bejt nic špatnýho – už podle názvu. Co se týká Arabů, tak to že jsme přece byli zvyklí z ústavu, kde s námi studovali prominentní syncy libyjský vrchnosti.

Vztahy s nimi jsme tužili tím, že jsme je vyhazovali z výtahu a propichovali jim ze závisti gumy na žigulech – ale jen když jsme byli lízlí. Já jsem jim jednou omylem z balkonu nablil do pilafu, když měli venku piknik u příležitosti svátku revolučního ramlování velbloudů, nebo znárodnění Sahary.

Náš rozhovor přerušila Vanda, která nás zavolala domů na oběd. Zdůraznila, že pozvání se v žádném případě nevztahuje na Igora, kte-

rej si svý sežral průběžně při vaření. Igor se zatvářil uraženě a řekl, že je mu to fuk, že klidně sežere něco spolubydlící Evě. Než jsme z Lindy vyklepali asi šest kilo písku, vyjevil mi Igor ještě informaci, že se nechal slyšet politruk Skippy, že vzhledem k mé funkcionářské anamnéze se mnou počítají na předsedu špitálního svazu mládeže.

Politické oddělení vojenské nemocnice živořilo jako neduživý přívěsek odborných oddělení, který v konfrontaci se smysluplnou doktorinou vyloženě strádal. Náčelník a také jediný pracovník (ačkoliv výraz pracovník v tomto případě snad ani není namístě), přezdívaný pro komický vzhled a jednoduchou povahu Skippy, jako by atrofoval ve společnosti všech těch lékařů pohrdajících vším, co nesouviselo s medicínou.

„Ani náhodou,“ odpověděl jsem Igorovi, „v životě už nevezmu žádný předsedování partaje, svazu mládeže, ba ani spolku mentálně postiženejch zahrádkářů. Stačilo mi šest let v Hradci.“

„Ne že by výjezdní zasedání se sestřičkama bylo špatný, ale jednak by mi to Vanda netrpěla a jakej já jsem dneska mládežník? Dyť jsem ženatej! Dceru mám, druhý dítě na cestě, pupek mám, kamrlík pro rodinu mám, tak jakejpak svazák? Dospělej člověk přece musí bejt trochu soudnej. Ještě někde na učňáku nebo na střední škole – no prosím. Je dobrý, když mládež má ideologickej důvod, proč nebejt po večerech doma. Svazácká lesní brigáda je taky jedinečná příležitost, jak se dostat holkám do kalhotek, přičemž fotr musí kušovat, protože dobře ví, že ‚mládí vpřed‘ musí. Že kdyby chtěl brzdit kolo dějin nebo jím – nedej bože – točit zpět, tak by ho chyt takovej revoluční řemen, že by přišel o flek kontrolora ve fabrice na pišingry natotata.“

„Ale při mým věku a akademickým titulu? Nebudu nikomu pro srandu jako omšelý stovvacetikilový svazáci Štěpán a Mohorita, kte-

rý museli při cestě na festival v Havaně posadit v eroplánu na protější místa, aby se jim to při letu nekotilo na jednu stranu. Viděl jsem jejich fotky, jak se cachtaj s Vondráčkovou na Varaderu, protože Vanda na tý Kubě byla taky. Ta to ale měla za studijní výsledky a taky proto, že je pěkná. Ti dva přestárlí prošedivělí mládežníci tam jsou jako dva teplí tuleni a mezi kvetoucím mládím vypadají jako zbloudilí kardiáci z Poděbrad mezi druhou mízou a třetím infarktem.“

Igor se smál, až se popadal za své rostoucí blahobytné břicho, a říkal, že jsem vážně kokot a ať už držím hubu. Potom zvážněl a pokračoval, že s tím ovšem budeme muset něco udělat, protože kdyby to předsedování dali třeba Andulkovi, tak by všechny svazácký fondy utratil za cigára a ptačí zob. Opáčil jsem, že prachy vražený do semence se mi zdají investovaný líp než rozfrčaný finance za stupidní nástěnky a transparenty.

„Víš ty co, vejre?“ osvítila mne náhle geniální myšlenka. „Ženu jsi nechal ve vyhnanství v Rozvadově, takže máš přes tejdén fůru času, kterej planě trávíš šmejděním po ubytovně a louděním jídla, případně pohlavního styku, nebo celý dny chrápeš a tloustneš. Budeš pěkně dělat předsedu svazu a já ti vezmu místopředsedu, protože ten dělá odjakživa hovno, což mi vyhovuje. Zkrátka si funkce tentokrát prohodíme a bude po prdeli. Kluci stejně v jednom kuse honí za ubytovnou merunu, tak řekneme, že to jsou svazácký akce, a Skippyho ještě dvakrát do roka pumpneme o prachy na cenu pro vítěze, za který ovšem koupíme v družebním Prazdroji sud se slevou a pak ho korporativně na ubytovně vyžahneme!“

Igorovi se taková představa svazácké práce velice zamlouvala, takže jsem ho nemusel nikterak přemlouvat, ale zdůraznil, že na